

Sociaal veiligheidsplan Kindcentrum Beatrix 2019

- Bezoekadres: Sportlaan 10, 9411 BG Beilen
- Postadres Postbus 147, 9410 AC Beilen
- Tel: 0593 – 522 718 E-mail: prinsesbeatrix@ckcdrenthe.nl

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Toelichting begrippen	4
2	Korte beschrijving van ons Kindcentrum.....	5
2.1	Visie.....	5
2.2	Onze visie op schoolveiligheid	5
2.3	KiVa.....	6
3	Vertaling naar de praktijk	7
4	Samenhang andere beleidsdocumenten	9

1 Inleiding

Sinds augustus 2015 is de 'Wet Veiligheid op school' ingevoerd. De wet heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. Incidenten zoals ongepast gedrag, pesten, (seksuele) intimidatie, diefstal, discriminatie en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden.

In de wet staat dat scholen:

- Een sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren.
- Een aanspreekpunt moet hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
- Een jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van kinderen uitvoeren, zodat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

Ad1:

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover meer informatie. Als resultaten daartoe aanleiding geven, kan de school op basis van deze gegevens het beleid aanpassen.

Ad2:

De anti-pest coördinator kent vier taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als belangenbehartiging.
- Het leveren van een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

Ad3:

Aan de monitoring zijn vanuit de wet eisen gesteld. De school moet ervoor zorgen dat de monitor-gegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld. Het instrument moet:

- Betrouwbaar en valide zijn;
- Inzicht geven in de ervaring van leerlingen over de sociale en fysieke veiligheid op school;
- Inzicht geven of leerlingen te maken hebben met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid;
- Inzicht geven hoe het is gesteld met het welbevinden van leerlingen op school;
- Gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief zijn.

In ons voorliggende veiligheidsbeleid is beschreven op welke wijze Kindcentrum Beatrix bovenstaande bepalingen uit de wet vertaald naar het dagelijks handelen. In dit plan zijn alle verplichte zaken vastgelegd, zodat te allen tijde terug te vinden is wat een gebruikelijke handelwijze is van directie, leerkrachten en andere betrokkenen.

Veranderende omstandigheden of nieuwe inzichten kunnen aanpassingen op de procedures en werkwijzen nodig maken. In ons veiligheidsbeleid zijn verwijzingen opgenomen naar diverse protocollen en beleidsdocumenten. Deze protocollen liggen op school en ouders kunnen via de directie inzage krijgen in deze documenten. Dit veiligheidsbeleid moet dan

ook vooral gezien worden gezien als een raamwerk waarin visie, beleid, procedures en contactgegevens overzichtelijk bij elkaar staan.

1.1 Toelichting begrippen

In de 'Wet veiligheid op school' worden een aantal begrippen genoemd. Hieronder lichten wij deze begrippen verder toe:

Sociale veiligheid:

Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen worden aangetast.

Fysieke veiligheid:

Aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsel; denk bijvoorbeeld aan geweld in de vorm van slaan, schoppen etc.

Sociale veiligheid:

Aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten etc.

Psychische veiligheid:

Aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie etc.

Pesten:

Het herhaald ongewenst gedrag waartegen iemand zich niet kan verdedigen en wat in allerlei vormen voorkomt. Van kleinerende opmerkingen tot openlijke kritiek en intimidatie. Van flauwe grappen tot fysiek geweld. Van roddelen tot isolatie en cyberpesten.

Intimidatie:

Iemands gedrag beïnvloeden door hem angst aan te jagen door te dreigen met negatieve gevolgen. Dit kan lichamelijk geweld betreffen, maar kan ook (non-) verbaal plaatsvinden door het maken van opmerkingen, gebaren en handelingen die het slachtoffer als ongewenst ervaart. Het betreft seksuele intimidatie als de gedragingen, opmerkingen of handeling een seksueel karakter hebben.

Discriminatie:

Er is sprake van discriminatie als leerlingen anders worden behandeld dan anderen op grond van hun afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap of chronische aandoening, politieke gezindheid, arbeidsrelatie, arbeidscontract, burgerlijke staat, nationaliteit, godsdienst of levensbeschouwing.

Agressie en geweld:

Hier geldt grofweg een onderverdeling in drie vormen:

- Verbale agressie: uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan
- Fysieke agressie: schoppen, duwen, slaan, spugen, bijten, vernielen
- Psychische agressie: iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, intimideren, chanteren of vernederen, (cyber)pesten.

2 Korte beschrijving van ons Kindcentrum

2.1 Visie

Kindcentrum Beatrix is een dorpschool met geïntegreerde kinderopvang waar geborgenheid en laagdrempeligheid belangrijk zijn: bij ons ben je welkom! Vanuit de christelijke identiteit bieden we onderwijs en opvang aan ongeveer 100 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Dit alles in één gebouw en vanuit één team waarbij ieder z'n specialisaties heeft.

Ons onderwijs en opvang is gericht op de ontwikkeling van kinderen en personeel. We leren van en met elkaar en trekken hierin samen op: kind, ouders en kindcentrum.

Ieder mens is verschillend en leert anders. We sluiten hierop aan door te differentiëren in aanbod, aanpak, benadering en verwerking. Naast kennis, leren we kinderen vaardigheden. Vaardigheden om zichzelf te uiten en te ontwikkelen als mens en vaardigheden om samen te werken en zaken te creëren.

Speerpunten

- Identiteit & pedagogische lijn
- Kennis en vaardigheden
- Aansluiten bij verschillen
- Samenwerken

2.2 Onze visie op schoolveiligheid

De afgelopen jaren heeft het team van Kindcentrum Beatrix aandacht besteed aan een goed pedagogisch klimaat. Veiligheid speelt hier een belangrijke rol in. Veiligheid is immers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren op school en om je te kunnen ontwikkelen. Er is gekozen om te werken vanuit het anti-pestprogramma KiVa. In paragraaf 2.3 wordt beschreven wat dit programma inhoudt.

Ons doel is dat alle kinderen, personeelsleden en andere volwassenen die bij ons kindcentrum zijn betrokken, zich veilig voelen. Ieder draagt zelf actief bij aan het versterken van deze veiligheid. Dit gebeurt door zichzelf te houden aan de schoolregels en rekening te houden met anderen.

Onder andere via observaties houden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen bij. Zodra wij merken dat kinderen zich niet veilig en vertrouwd voelen, ondernemen wij in overleg met de ouders, actie. Omdat het gedrag op school en thuis een wisselwerking heeft, verwachten wij van ouders hetzelfde. Als ouders thuis constateren dat de school niet veilig is voor het kind, verwachten wij van ouders hierin een actieve houding en verwachten we dat ze contact opnemen met de leerkracht.

Als uitgangspunt geldt dat school een plek moet zijn waar rust heerst, waar leerlingen, personeel en ouders zich thuis voelen en veilig weten. Waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan. Dat betekent concreet:

Voor leerlingen dat zij:

- niet pesten of gepest worden;
- zichzelf mogen en kunnen zijn;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet worden getolereerd;
- bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- op de hoogte zijn van de duidelijke afspraken over dit alles.

Voor ouders/verzorgers dat zij:

- erop kunnen vertrouwen dat hun kinderen graag naar school gaan;

- weten dat een prettige omgang wordt bevorderd;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd worden;
- een luisterend oor kunnen vinden voor problemen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen aangepakt;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom schoolklimaat en veiligheid;

Voor personeel en andere medewerkers dat zij:

- met respect bejegend worden door leerlingen, ouders/verzorgers en collega's,
- betrokken worden bij het scheppen van een goede werksfeer;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd;
- ergens terecht kunnen met signalen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt;
- duidelijkheid hebben over wat er gebeurt bij calamiteiten;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom schoolklimaat en veiligheid;

2.3 KiVa

KiVa is een preventief programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van pesten op basisscholen. KiVa zet in op positieve groepsvorming en stimuleert de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Daarmee wordt de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat op school verbeterd. Binnen KiVa ligt de nadruk op de groep als geheel en dus niet op specifieke individuen.

Ons motto luidt dan ook: 'samen maken wij er een fijne school van!'

Uit wetenschappelijk onderzoek van o.a. de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat KiVa:

- het school- en leerklimaat sterk verbetert;
- de leeropbrengsten verhoogt en leerprestaties verbetert;
- het welbevinden van de leerlingen verhoogt;
- effectief is in het tegengaan van pesten (preventief) en het oplossen daarvan (curatief);
- depressieve gevoelens bij leerlingen voorkomt en vermindert;
- leerkrachten vaardigheden aanleert om groepsproblemen te voorkomen en te verhelpen.

KiVa in de praktijk

In alle groepen wordt gewerkt met de lessen sociale vaardigheid die bij het programma horen. Binnen het team wordt KiVa aangestuurd door een coördinator. Zij zorgt ervoor dat het programma 'levend' blijft en de jaarlijkse onderzoeken onder kinderen afgenomen worden.

De teamleden van ons kindcentrum hebben allen een KiVa-training gevolgd of gaan deze in de nabije toekomst volgen.

3 Vertaling naar de praktijk

Om uitvoering te geven aan de 'Wet veiligheid op school' hebben wij afspraken gemaakt over de toepassing in de praktijk. Belangrijk hierin is het tijdig signaleren en, indien nodig, gericht optreden. Met elkaar houden wij ons aan de gemaakte afspraken en protocollen. Concreet betekent dit het volgende:

- A. We hebben binnen ons kindcentrum een aantal **afspraken** met elkaar die bij aanvang van ieder schooljaar opnieuw onder de aandacht van teamleden, kinderen en hun ouders worden gebracht. Deze afspraken zijn te vinden in de schoolgids.
- B. In ons lesaanbod schenken wij structureel aandacht aan de sociale vaardigheden. Hiervoor gebruiken wij de KiVa-methodiek in alle jaargroepen.
- C. Elke dag is er tijdens het **openen van de dag** tijd en ruimte is om naar elkaar te kijken, te luisteren en te vertellen. Hierdoor ontstaat begrip tussen de leerlingen onderling. Dit gesprek draagt in ruime mate bij aan het voorkomen van of oplossen van ruzies en conflicten.
- D. Eens in de twee jaar wordt een **oudertevredenheidspelling** onder ouders afgenomen. In 2019 doen we dit doormiddel van *Vensters*. Ouders worden bevraagd over het onderwijs en overige zaken op ons kindcentrum, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team en de medezeggenschapsraad en een actieplan wordt gedeeld met ouders. De input hiervan wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- E. Eens in de vier jaar wordt de **tevredenheidspelling** onder leerlingen en leerkrachten afgenomen. Leerlingen en leerkrachten worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op onze school, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team, de leerlingen en de medezeggenschapsraad. De input wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- F. Voor onze personeelsleden geldt een gedragsprotocol.
- G. Op onze school wordt pesten niet getolereerd. Het beleid van de school is gericht op het voorkomen van pestgedrag. Wanneer kinderen of ouders melding maken van (mogelijk) pestgedrag, nemen wij dit altijd serieus en gaan in gesprek met de betrokkenen. Ouders ontvangen altijd een terugkoppeling. Wanneer blijkt dat er meer aan de hand is, wordt door ons het **pestprotocol** gehanteerd.
- H. Tijdens de pauze is er te allen tijde pleinwacht. Dit zijn medewerkers van kindcentrum Beatrix. Hierdoor is er toezicht en is altijd een aanspreekpunt voor kinderen beschikbaar.
- I. Twee keer per jaar vindt **monitoring van de veiligheidsbeleving** van de bovenbouwleerlingen plaats middels het invullen van de KiVa-lijst. Hier wordt het welbevinden en de veiligheidsbeleving van de leerlingen gemeten. De resultaten worden twee keer per jaar tijdens de groepsbesprekingen besproken met de IB'ers/sociale veiligheidsfunctionaris. Indien wenselijk wordt e.e.a. teambreed behandeld tijdens de zorgvergadering.
- J. Regelmatig komt het voor dat de kinderen vanuit school met auto's van ouders en/of leerkrachten worden vervoerd. Dit kan voor een excursie of een uitstapje zijn. Voor vertrek worden altijd de nodige zaken besproken en gecontroleerd. Deze afspraken en regels zijn vastgelegd in ons **vervoersprotocol**.

- K. Voor de fysieke veiligheid hebben wij personeelsleden opgeleid tot **bedrijfshulpverlener** (BHV'er). Deze verlenen hulp bij calamiteiten en worden regelmatig bijgeschoold. Onderdeel van de bedrijfshulpverlening is ons **ontruimingsplan**. Het daadwerkelijk ontruimen van het gebouw wordt tenminste tweemaal per jaar geoefend.
- L. Het bieden van een veilige omgeving voor onze leerlingen en personeel vraagt meer dan alleen papieren plannen en protocollen. Dit vraagt om een proactieve houding, om een constante vinger aan de pols. Als wij weten wat er speelt, kunnen we knelpunten signaleren en het beleid hierop aanpassen. Een belangrijk instrument hiervoor is de **registratie van incidenten**. In deze registratie leggen wij gevallen van pestgedrag en/of lichamelijk letsel vast. Dit doen wij middels het invullen van een digitale vragenlijst. Een overzicht hiervan komt bij de directie terecht. De lijst wordt besproken met de IB'er.
- M. Voorwaarden voor een goede incidentenregistratie is goede communicatie (wie, wat en waar en wanneer melden), centrale registratie en analyse van de gegevens. Deze voorwaarden vallen onder de verantwoordelijkheid van onze **anti-pest coördinator** Heleen van Stokkum.

4 Samenhang andere beleidsdocumenten

Binnen onze school en onze stichting CKC Drenthe zijn meerdere beleidsdocumenten vastgesteld, die een relatie hebben met ons veiligheidsbeleid. Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van deze documenten opgenomen. Genoemde documenten zijn door ouders op te vragen bij de directie.

Naam document

1. Richtlijnen gebruik sociale media – 2011
2. Privacyreglement leerlinggegevens - 2017
3. Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld - 2012
4. Rouwprotocol
5. Gedragsprotocol - 2013
6. Klachtenregeling – 2015 (stichting)
7. Veiligheidsplan – 2016 (stichting)
8. Klokkenluidersregeling – 2017 (stichting)

